

VYSTYKLŲ DERMATITO PAPLITIMAS LIETUVOJE IR TĖVŲ ŽINIOS

Darbo autorės. Neringa BORODIČAITĖ, Gabija JASIONYTĖ (VI kursas).

Darbo vadovai. Lekt. Inga KISIELIENĖ (VU MF Infekcinių ligų ir dermatovenerologijos klinika, VUL SK Pediatrijos centras), gyd. rez. Emilija ŠERPYSIENĖ (VU MF, VUL SK Dermatovenerologijos centras).

Darbo tikslas. Nustatyti vystyklų dermatito (VD) paplitimą ir prevencijos būdus Lietuvoje bei įvertinti tėvų žinias apie šią ligą.

Darbo metodika. 2018 rugsėjo – 2019 spalio mėnesiais atliktas skerspjūvio tyrimas, kuriame dalyvavo tėvai, auginantys vaikus iki 2 metų. VUL SK filiale Vaikų ligoninėje ir internete vykdyta apklausa, naudojant originalią anoniminę anketą iš 33 klausimų, vertinančių sociodemografinius veiksnius, vaikų tarpvietės higienos įpročius bei VD gydymo metodus. 9 klausimai, tikrinantys žinias apie VD, įvertinti balais (maksimaliai 15 balų). Statistinė analizė atlikta IBM SPSS 23.0 programa.

Rezultatai. Apklausoje dalyvavo 739 žmonės: 725 (98,1%) moterys ir 14 (1,9%) vyrų. Tiriamųjų amžiaus vidurkis $29,13 \pm 4,89$ metai. 200 (27,1%) vaikų – 90 (45,0%) mergaičių ir 110 (55,0%) berniukų – buvo sirgę VD, 101 (50,5%) vaikui liga kartojosi. Amžiaus vidurkis pasireiškus ligai $4,69 \pm 3,96$ mėnesio. Prieš išsivystant VD, 130 (65,0%) tėvų keisdavo sauskelnes naktimis, 105 (52,5%) tarpvietę plaudavo tik vandeniu. Vaikams, sirgusiems VD, barjeriniai kremai buvo tepami rečiau nei nesirgusiems (13,5% vs. 22,3%, $p=0,008$). 77 (38,5%) vaikams VD pasireiškė po rizikos veiksnių poveikio. Į gydytojus kreipėsi 119 (59,5%) tėvų. Tarp skirtingų specialybių gydytojų reikšmingai skyrėsi vietinių gliukokortikosteroidų skyrimo dažnis (16,7% vaikų ligų gydytojų, 12,5% dermatovenerologų ir 4,8% šeimos gydytojų, $p=0,010$). Ligos kartojimosi dažnis reikšmingai skyrėsi tarp lyčių (≥ 2 kartų sirgo 58,9% mergaičių ir 43,6% berniukų, $p=0,021$), bet nepriklausė nuo atopinės anamnezės ($p=0,433$). Vertinant tėvų žinias, 309 (41,8%) apklaustieji teigė jų turintys nepakankamai. Objektiviai įvertinus atsakymus, nustatyta, kad 145 (19,6%) tėvų žinios nepatenkinamos (< 9 balai). Žinios reikšmingai skyrėsi tarp jaunesnių (< 30 metų) ir vyresnių (≥ 30 metų) tėvų (vidurkis $10,1$ vs. $9,8$ balai, $p=0,052$), bet nepriklausė nuo to, ar jų vaikai buvo sirgę VD ($p=0,777$).

Išvados. VD bent kartą serga apie 27% vaikų, pusei jų liga linkusi kartotis. Retas barjerinių kremų naudojimas galimai skatina ligos išsivystymą. Jaunesni nei 30 metų tėvai turi daugiau žinių apie VD, nepriklausomai ar jų vaikas šia liga sirgęs.

Raktažodžiai. Prevencija; tėvų žinios; vystyklų dermatitas.